

MIN JIN LEE
PACSINKÓ

Open Books

I.

Jeungdo, Puszan, Korea

A történelem cserbenhagyott minket, de hát ez van.

A századforduló tájékán egy öreg halász meg a felesége elhatározták, hogy egy kis pluszpénz reményében szállóvendégeket fogadnak. Mindketten Jeungdóban, egy kis halászfaluban születtek és nőttek fel, egy öt mérföld széles kis szigeten, Puszan kikötővárosa mellett. Hosszú házasságuk során az asszony három fiúnak adott életet, de csak egy, a legidősebb és legcsenevészebb maradt meg: Húni. Húni nyúlszájjal és dongalábbal született, de vállas, erős, aranybarna bőrű legénnyé serdült. Fiatalemberként is megőrizte gyermeki szelídségét és komolyságát. Ha a kezével eltakarta torz száját, ami az idegenek jelenlétében szokása volt, nagy, mosolygós szemével kifejezetten hasonlított kellemes külsejű apjára. A folyamatos kinti munkától napbarnított, széles homlokán szépen ívelt sötét szemöldöke. Akárcsak a szülei, Húni sem volt a szavak mestere, és lassú beszéde miatt egyesek úgy vélték, hogy nincs ki mind a négy kereke, ám ez messze nem volt igaz.

1910-ben, amikor Húni huszonhét esztendőssé lett, Japán bekebelezte Koreát. A halász meg a felesége, takarékos, szívós parasztemberek, nem hagyták, hogy tönkretegyék őket a nemzet semmihez nem értő arisztokratái és korrupt uralkodói, akik tolvajok kezére játszották az országot. Amikor tovább emelték a házuk lakbérét, a házaspár kiköltözött a hálósobából az előszobába, a konyha mellé, hogy több vendéget tudjanak elszállásolni.

A faház, amit immár több mint három évtizede béreltek, nem volt éppen nagy, alig ötven négyzetméternyi. A belső teret papírtolójátok osztották három aprócska szobára, és a halász saját kezűleg cserélte ki a beázó fűtetőt vörös cserépre, a háziúr haszná-
ra, aki Puszanban élt egy fényűző kastélyban. Végül a konyhát is kitolták a zöldségeskertbe, hogy elférjenek a nagyobb főzőedények meg a növekvő számú, hordozható ebédlőasztalok, amik, ha épp nem használták őket, szög-
re akasztva lógtak szép sorban a habarcsos kőfalon.

Apja kívánságára Húni a falusi tanítótól megtanult annyira írni és olvasni koreaiul és japánul, hogy tudja vezetni a főkönyvet a vendégekről, meg fejben számolni, hogy ne csapják be a piacon. Amikor idáig eljutott, a szülei kivették az iskolából. Mire kamasz lett, az ügyes kezű Húni majdnem úgy bírta a munkát, mint egy nála kétszer idősebb ép lábakkal bíró, erős férfi. Képes volt nehéz terheket cipelni, bár futni vagy járni nem tudott gyorsan. Húni is, az apja is arról voltak híresek a faluban, hogy borhoz soha nem nyúltak. A halász meg a felesége okos, szorgos férfitá nevelték egyetlen megmaradt fiukat, a falu nyomorékját, mivel nem tudták, ki viselné majd a gondját, ha ők meghalnak.

Ha egy férjnek és feleségnek lehetne közös szíve, hát az az egyenletesen dobogó szerv Húni volt. Másik két fiukat elvesztették – a kisebbiket a kanyaró vitte el, a középső, egy igazi bajkeverő pedig egy ostoba balesetben halt meg: egy bika öklelte fel. Ha Húni nem az iskolában vagy a piacon volt, az öregek a ház körül tartották, aztán később, fiatalemberként azért kellett otthon maradnia, hogy a szüleinek segíthessen. Soha nem okoztak volna neki csalódást, de eléggé szerették ahhoz, hogy ne is ugrálják körül. Parasztemberek lévén tudták, hogy egy el-
kényeztetett fiú nagyobb kárt tud okozni a családnak, mint egy halott, így aztán nem jártak fölöslegesen a kedvében.

A vidéken nem minden család tudhatott a magáénak ilyen józan gondolkodású szülőket, és ahogy az történni szokott az ellenség vagy a természet által kifosztott országokban, a gyengék

– az öregek, özvegyek és árvák – olyan nyomorúságos helyzetben éltek a gyarmatosított félszigeten, mint még soha. Ha egy háztartásban csak egy emberrel többnek juthatott étel, tódultak a jelentkezők, hogy akár egy egész napot dolgozzanak egy tál árpaért.

1911 tavaszán, két héttel azelőtt, hogy Húni betöltötte a huszonnyolcadik évét, a falu pirospszgás házasságközvetítője felkereste az édesanyját.

Húni a konyhába vezette a házasságközvetítőt; halkán kellett beszélgetniük, mivel a nagyszobában még aludtak a lakók. Dél-előttre járt, a szállóvendégek, akik áthalászták az estét, hazatérve megvacsoráztak, lemosakodtak, és lefeküdtek. Húni anyja töltött egy csésze hideg árpateát a vendégnek, de ő maga folytatta a munkáját.

Az anya természetesen kitalálta, miért jött a házasságközvetítő, de fogalma sem volt, mit mondjon neki. Húni sohasem kérte a szüleit, hogy keressenek neki feleséget. Elképzelhetetlen volt, hogy egy rendes család olyan valakihez adja a lányát, akinek testi fogyatékoságai vannak, hiszen az ilyen dolgok óhatatlanul átöröklődnek a következő nemzedékre. Sohasem látta a fiát lánnal beszélgetni; a legtöbb falubéli hajadon messziről elkerülte őt, és Húni volt annyira józan, hogy ne akarjon olyat, ami nem lehet az övé – mint ahogy ezt a belátást gyakorolta volna minden normális parasztember arra nézve, hogy mit várhat el és mit kívánhat az életében.

A házasságközvetítő fura kis arca püffedt volt, és rózsaszín, két okos, szénfekete szeme ide-oda táncolt, és nagyon vigyázott, hogy csupa kedves dolgot mondjon. Közben úgy nyalogatta az ajkát, mint aki szomjas: Húni anyja magán érezte a nő vizsla tekintetét, ahogy megfigyeli őt és a ház minden részletét, és felméri a konyha pontos paramétereit.

Igaz, ami igaz, a házasságközvetítőnek nem volt könnyű dolga megfejteni Húni anyját, ezt a csendes öregasszonyt, aki reggeltől estig dolgozott, és tette, amit kellett, aznapra meg

a rákövetkezőre. Ritkán járt a piacra, elvégre nem volt ideje felesleges csevegésre; vásárolni a fiát küldte. Miközben a házasságközvetítő beszélt, Húni anyjának szája mozdulatlan és kifejezéstelen maradt, akár a nehéz fenyőfa asztal, amin a retket vágta.

A házasságközvetítő hozta fel a témát először. Hát ugye van ez a szerencsétlenség a lábával meg a hasadt szájával, de a vak is látja, hogy Húni derék legény – tanult, és olyan erős, akár két ökör! Igazi áldás egy ilyen pompás fiú, mondta, és szapulta egy sort a saját gyerekeit. Az ő fiai bezzeg mit sem konyítanak a könyvekhez vagy a kereskedéshez, bár persze alapjában nem rossz emberek. A lánya túl korán ment férjhez, és túl messze él tőle. Végül is mindegyik jó házasságot kötött, vélekedett, csak hát az ő fiai lusták. Nem úgy, mint Húni. Miután mindezt előadta, a házasságközvetítő az anya olajbarna, mozdulatlan arcára függesztette a tekintetét, az érdeklődés apró jele után kutatva.

Húni anyja nem nézett fel a munkából. A kés magabiztosan mozgott a kezében – egyenletesen hullottak alá a szabályos retek-kockák. Amikor már egy jó nagy halom összegyűlt a vágódeszkán, egyetlen mozdulattal beseperte azokat egy öblös tálba. Közben viszont olyan éberen figyelt a vendég bizalmas mondókájára, hogy attól tartott, az idegességtől mindjárt remegni kezd.

Mielőtt belépett volna, a közvetítő gondosan körbejárta a házat, hogy felmérje a család anyagi helyzetét. Minden jel arra mutatott, hogy a szomszédok leírása, miszerint a helyzetük stabil, megfelel a valóságnak. A konyhakertben a kora tavaszi esőktől vastagra és nehézre hízott jégcsapretkek kihúzásra készen meredtek elő a barna földből. Egy hosszú szárítókötélen sárga tökehalak és tintahalak lógtak takaros rendben, a fátyolos tavaszi napsütésben aszalódva. A fészker mellett három malac turkált a kövekből összehabarcolt, tiszta ólban. A hátsó kertben hét csirkét meg egy kakast számolt össze. Bent a házban pedig még érzékelhetőbb volt a jólét.

A konyhában rizses- és levesestálak sorakoztak a jól megépített polcokon, az alacsony szarufákról fehér fokhagyma- és piros

chilifüzérek lógtak. A sarokban, a mosogatótól mellett hatalmas fonott kosár, frissen kiásott krumplikkal megrakva. A fekete fazékban gőzölgő árpa és köles megnyugtató aromája betöltötte a házikót.

Ily módon megelégedve a háziak kedvező anyagi körülményeivel egy folyamatosan elszegényedő országban, a házasságközvetítő immár biztos volt benne, hogy még Húninak is szerezhethet egy egészséges feleséget, így aztán tovább ütötte a vasat.

A lány a sziget másik végén lakik, a sűrű erdőségen túl. Az apja uradalmi földbérelő volt, de mint sokan, ő is elvesztette a földbérleti jogát a gyarmati kormány legújabb felmérései nyomán. A felesége meghalt, fia nem született, négy leánygyermekkel verte meg a sors, s az erdőben szedett bogyókon, az el nem adott halakon meg a hasonlóképpen elszegényedett szomszédok időnkénti adományain kívül nem volt már mit enniük sem. A tisztességes apa könyörgött a közvetítőnek, hogy szerezzen férjet a lányainak, elvégre egy szűznek még mindig jobb bárkivel összeházasodni, mint hogy ételért koldulna, amikor éheznek férfi és nő, és az erény drága jószág. A lány, Jangdzsin a legfiatalabb volt a négy közül, és a legkönnyebben eladható, mivelhogy túl fiatal volt ahhoz, hogy tiltakozzon, és enni is a legkevesebbet kért.

– Jangdzsin tizenöt esztendő, olyan szelíd és zsenge, akár egy újszülött borjú – duruzsolta a közvetítő. – Hozomány ugyebár nincs vele, és sokat az apa sem várhat ajándék gyanánt. Mondjuk pár tojós tyúkot, egy kis pamutszövetet a három nővérnek meg hat-hét zsák kölest, hogy kihúzzák a telet. – Minthogy a javasolt listára nem jött ellenvélemény, az asszony merészebb lett. – Esetleg egy kecske. Vagy egy kismalac. Olyan kevesük van, és a menyasszonyi árak is annyira lementek. Ékszer sem kell ennek a lánynak! – kuncogott a közvetítő.

Vastag csuklójának egy villanásnyi mozdulatával Húni anyja tengeri sót szórt a retekre. A vendége nem tudhatta, mennyire koncentrált közben, és töri a fejét, hogy mit is akar voltaképp